

9.9.2019

Maa- ja metsätalousministeriö
Luonnonvaraosasto
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: lausuntopyyntö 27.6.2019, Dnro 1213/06.02/2018

UUDENMAAN ALUEELLISEN RIISTANEUVOSTON LAUSUNTO SUOMEN SUSIKAN- NAN HOITOSUUNNITELMALUONNOKSESTA

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt alueellisilta riistaneuvostoilta lausuntoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmaluonnoksesta. Uudenmaan alueellinen riistaneuvosto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Kokonaisuutena hoitosuunnitelma pyrkii viemään susipolitiikkaa oikeaan suuntaan ja ratkaisemaan suden kannanhoidon keskeisiä ongelmia eli lisäämään luottamusta viranomaisiin, vähentämään sudesta koituvia haittoja ja parantamaan suden hyväksyttävyyttä. Hoitosuunnitelmaluonnos on turhan pitkä. Tekstiä olisi mahdollisuus tiivistää ja joitain osioita voisi siirtää hoitosuunnitelman liitteiksi.

Toimenpide-ehtotuksia on paljon ja on kyseenalaista, onko kaikkien toimenpiteiden toteuttamista resursoitu riittävästi. Susiasiat työllistävät etenkin Suomen riistakeskusta paljon jo tällä hetkellä. Lisäksi luontojärjestöille on hoitosuunnitelmassa asetettu tehtäväksi petoaitojen pystyttämisen koordinointi, mutta hoitosuunnitelmasta ei käy tarkemmin ilmi, mitä tehtävä pitää sisällään.

Hoitosuunnitelmaluonnoksessa susikannan hoito perustuu voimassa olevan hoitosuunnitelman tavoin siihen lähtökohtaan, että susi valitsee itse reviirinsä. Periaate on osin ristiriidassa yleisesti hyväksytyyn susikannan hoidon tavoitteen eli suden ihmisarkuuden säilyttämisen kanssa. Suomen susikannan esiintymisen painopiste on siirtynyt viime vuosina idästä länteen, jossa ihmisasutuksen tiheys on suurempi. On todennäköistä, että susien määrä tiheästi asutussa Länsi- ja Lounais-Suomessa kasvaa yhä tulevaisuudessa, mikäli suden esiintymistä ei hoitosuunnitelmassa aktiivisesti ohjata harvaan asutuille alueille. Suden ihmisarkuuden säilyttäminen tiheästi asutuilla alueille on erittäin haastavaa ja vaatii voimakkaampia toimenpiteitä kuin hoitosuunnitelmaluonnoksessa on esitetty. Hoitosuunnitelmassa tulisi mahdollistaa ennaltaehkäisevästi sellaisten susiparien poisto, jotka muodostavat reviirinsä hyvin tiheästi asutuille alueille, sekä helpottaa ihmisarkuutensa menettäneiden susien poistamista. Asiassa on huomioitava, että susien karkottaminen on tiheästi asutuille

alueilla monesti hyödytöntä, koska susia joudutaan karkottamaan asutuksen läheisyydestä asutuksen läheisyyteen.

Koirasusien poistamisesta on tehty hoitosuunnitelmassa liian hidasta, vaikeaa ja byrokraattista. Kyseisten eläinten kohdalla tappamisen tulisi tapahtua mieluummin viranomaisen määräyksellä kuin poistamisluvalla, jolloin aikaa vievältä byrokratialta vältyttäisiin. Lopen koirasusitapaus v. 2019 on osoittanut, että näissä tapauksissa tarvitaan nopea ja nykyistä selvempi toimintamalli, jotta koirasudet voitaisiin onnistuneesti poistaa luonnosta. Koirasusien poistamiselta edellytettävien DNA-näytteiden kerääminen on varsinkin sulan maan aikaan lähes mahdotonta, jonka lisäksi näytteiden analysoiminen voi viedä pitkän ajan. Myös poistettavan eläimen yksilöinti samaan eläimeen, josta näytteet on kerätty, on erittäin haastavaa.

Hoitosuunnitelmaluonnoksessa mainittu suden kannanhoidollinen metsästys on kannatettava ajatus ja se tulee kaikin tavoin pyrkiä mahdollistamaan. Laillinen suden metsästys vähentää salametsästystä ja lisää lajin hyväksyttävyyttä susireviirien asukkaiden keskuudessa.

Hoitosuunnitelmaluonnokseen on kirjattu toimenpiteeksi suden aiheuttamien kotieläinvahinkojen täysimääräinen ja aiempaa nopeampi korvaaminen. Tämän lisäksi koira- ja kotieläinvahinkoja aiheuttavien susien poistamista tulisi myös helpottaa. Valtion tulisi korvata myös muut sudesta aiheutuvat kustannukset, kuten ylimääräisistä koulukyydeistä kunnille ja vanhemmille koituvat kustannukset.

Hoitosuunnitelmaluonnos tähtää reviiiryhteistyöryhmien toiminnan selkeyttämiseen ja taloudelliseen tukemiseen, jota pidetään kannatettavana. Yhteistyöryhmien roolia ja varsinkin kokoonpanoa tulisi kuitenkin entisestään selventää. Nykyisellään ryhmän kokoonpanoa ei ole ennalta määrätty. Ryhmän kokoonpano on merkittävä asia vaikeissa kysymyksissä, kuten suden tappamiseen liittyvissä asioissa. Muodostettaessa ryhmän näkemystä vaikeissa asioissa ratkaisevaksi asiaksi tulee se, kuinka vahvasti eri intressitahot ovat edustettuina ryhmässä.

